

Załącznik nr
do uchwały nr
Rady Gminy Świerzno
z dnia roku

Plan Odnowy Miejscowości Rybice na lata 2016-2022

GMINA ŚWIERZNO

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI RYBICE NA LATA 2016-2022

SPIS TREŚCI

ODNIESIENIE DO DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH	
OPIS STANU ISTNIEJĄCEGO I WYBRANYCH KIERUNKÓW ODNOWY WSI RYBICE	
CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	
INFORMACJA	
POWIERZCHNIA MIEJSCOWOŚCI, MIESZKAŃCY I PODMIOTY GOSPODARCZE	
POŁOŻENIE I KOMUNIKACJA	
WALORY KRAJOBRAZOWE I PRZYRODNICZE	
WYKAZ ISTNIEJĄCYCH ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI	
ŚRODOWISKO KULTUROWE	
TURYSTYKA	
OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON WSI RYBICE	
ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI RYBICE– WIZJA ROZWOJU WSI	
PROGRAM ODNOWY WSI – PLAN DZIAŁAŃ NA LATA 2016 – 2022	
MODERNIZACJA I ROZWÓJ INFRASTRUKTURY KOMUNALNEJ	

ODNIESIENIE DO DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH

Konieczność opracowania Planu Odnowy Miejscowości w sposób formalny wynika z wytycznych Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, a w szczególności wytycznych Osi 3 PROW – Działanie Odnowa i Rozwój Wsi. Oś 3 zakłada między innymi wspieranie działań, mających wpływać na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi. Warunkiem uzyskania wsparcia ze środków unijnych jest stworzenie Planu Odnowy Miejscowości, który jest zgodny ze Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Świerzno oraz innymi dokumentami strategicznymi o charakterze lokalnym, regionalnym, krajowym. Dlatego też Plan Odnowy Miejscowości Rybice wpisuje się w Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Świerzno, Strategię Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa na lata 2007 – 2013 i Projekt Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020 (PROW 2014-2020).

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z elementów wpływających na rozwój, odnowę wsi oraz poprawę warunków pracy i życia mieszkańców. Opracowanie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy ubieganiu się o środki finansowe w ramach PROW. Opracowanie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy ubieganiu się o środki finansowe w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 Działanie Odnowa i Rozwój Wsi oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 Priorytety:

1. „Poprawa jakości życia na wsi”
2. Wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami i przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym.
3. Zwiększanie włączenia społecznego, ograniczanie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego i kulturalnego na obszarach wiejskich.

Plan Odnowy Miejscowości Rybice jest dokumentem o charakterze planowania strategicznego i ma na celu stworzenie szczegółowej koncepcji i wizji rozwoju danej miejscowości. Odnowa i rozwój wsi jest wypadkową wielu działań, wśród których pierwsze miejsce zajmuje aktywność, zaangażowanie i solidarna postawa mieszkańców.

Plan Odnowy Miejscowości zawiera działania długofalowe, określone w horyzoncie czasowym na lata 2016 – 2022. Określa generalny kierunek rozwoju oraz przedstawia metody

i narzędzia jego wdrażania. Umożliwia ponadto planowe realizowanie działań ukierunkowanych na tworzenie jak najkorzystniejszych warunków rozwoju wsi i życia mieszkańców.

OPIS STANU ISTNIEJĄCEGO I WYBRANYCH KIERUNKÓW ODNOWY WSI RYBICE

CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

INFORMACJA

Rybice – osada w Polsce położona w województwie zachodniopomorskim, w powiecie kamieńskim, w gminie Świerzno.

W latach 1975-1998 miejscowość administracyjnie należała do województwa szczecińskiego.

POWIERZCHNIA MIEJSCOWOŚCI, MIESZKAŃCY I PODMIOTY GOSPODARCZE

Miejscowość Rybice zajmuje obszar geodezyjny o powierzchni ... ha. Sama wieś leży na ... ha. We wsi jest ... gospodarstw domowych, z czego ... to gospodarstwa typowo rolne.

Główne źródła utrzymania we wsi to praca w sektorze usługowym poza wsią, praca w rolnictwie, emerytury i renty, oraz zasiłki dla bezrobotnych i pomoc społeczna.

POŁOŻENIE I KOMUNIKACJA

Rybice są położone w północno - zachodniej części województwa zachodniopomorskiego oraz w północno – wschodniej części powiatu kamieńskiego w odległości 13 km od Kamienia Pomorskiego. Miejscowość ta wchodzi w skład sołectwa Gostyń. Od strony północnej sąsiaduje z gminą Dziwnów , od zachodniej z gminą Kamień Pomorski. Od południowej i wschodniej sąsiadują wsie Gostyniec i Gostyń.

Obecna sieć drogowa wymaga ciągłych napraw, remontów i przebudowy w celu zwiększenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Głównie nawierzchnie większości dróg powiatowych są w złym stanie technicznym, co powoduje konieczność wprowadzani ograniczeń w ruchu.

WALORY KRAJOBRAZOWE I PRZYRODNICZE

W okolicy wsi Rybice występują obszary rzadko spotykane i wyróżniające lokalny krajobraz oraz cenne przyrodniczo z uwagi na występowanie chronionych lub zagrożonych gatunków roślin, zbiorowisk roślin, miejsc bytowania i rozrodu rozmaitych gatunków fauny, skupisk starodrzewu, alei i szpalerów drzew.

Teren jest równinny, płasko urzeźbiony zaznaczony niewielkimi wzniesieniami, jego urozmaicenie stanowią enklawy leśne. W regionie miejscowości na skutek transgresyjnej działalności morza powstały tereny bagienne

. W tych terenach, ze względu na ich ukształtowanie zachowały się rzadkie i ginące gatunki roślin. Można tam spotkać storczyka błotnego, czernienie błotne, rosiczkę okrągłolistną, grzybienia białego i inne. W podmokłych terenach Sulikowskich łąk ma swoje miejsce stałego bytowania i rozrodu ropucha szara, żaba zielona i brunatna oraz żuraw.

Część ludności wiejskiej trudni się rolnictwem, dlatego większość obszarów w okolicy wsi to użytki rolne. Niektóre z występujących tu gleb żytnich zaliczana jest do gleb o wysokiej jakości. W okolicy występują poza tym gleby pszenne, żytne łubinowe oraz pastewne. Dominują tu gleby brunatne kwaśne i wyługowane wytworzone z piasków gliniastych mocnych i glin lekkich.

Klimat typowo nadmorski, jest jednak znacznie łagodniejszy i charakteryzuje się większą zacisnością. W obszarze tym średnia roczna temperatura wynosi 8,3 stopnia, najcieplejszym miesiącem jest sierpień a najzimniejszym styczeń. W Sulikowie i jego okolicach roczna suma opadów jest wyższa niż w obszarach przylegających bezpośrednio do morza. Klimat w tym regionie jest bardziej wyrównany niż w sąsiednich obszarach.

W okolicy wsi przebiegają atrakcyjne widokowo trasy wędrowne oraz tereny w pobliżu obiektów zabytkowych architektury sakralnej i świeckiej, które również dodają okolicy kolorytu i unikatowego charakteru.

WYKAZ ISTNIEJĄCYCH ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI

TURYSTYKA

Rybice są położone w rejonie nadmorskim przy drodze prowadzącej do nadmorskich kurortów. W regionie nie ma uciążliwego przemysłu, więc odwiedzający te tereny mogą cieszyć się pięknem nieskażonej przyrody. Atrakcyjne widokowo trasy łączą ten region z pasem nadmorskim. Takie położenie stwarza możliwości dla różnych form wypoczynku.

Warta polecenia jest wycieczka nasypem dawnej kolejki prowadząca przez Kamień Pomorski, Gostyniec i Pobierowo. Następnie szlak widokowy: Świerzno - Gostyniec - Gostyń - Pobierowo, przecinający tereny podmokłe i bagienne oraz zespół pałacowo - parkowy w Gostyniu oraz wycieczka przez miejscowości, w których zachowały się obiekty będące pod opieką konserwatorską: zabytkowe zespoły parkowo - pałacowe i folwarczne, kościoły i cenny starodrzew: Gostyń - Sulikowo - Las Sulikowski - Redliny - Ugory - Jatki - Jezioro Jatkowskie - Łabędzie Bagno - Margowo - Chomino - Kępica - Stuchowo - Świerzno - Gostyniec.

Odwiedzający Rybice w celach turystycznych nie mogą opuścić tamtych terenów bez odwiedzin w gospodarstwie agroturystycznym pani Heleny Troyberg, które znajduje się w

niedaleko położonej wsi Redliny. Posiadłość "Red Lion" leży wśród lasów i łąk - 7 km od morza. Gospodarstwo posiada stadninę koni wraz z ośrodkiem jeździeckim i małą bazą noclegową. Zapewnia wspaniale spędzony czas na łonie natury, podczas jazdy konnej i kąpieli słonecznych.

OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON WSI RYBICE

MOCNE STRONY:

- Decydujące znaczenie ma korzystne położenie miejscowości w obszarze nadmorskim atrakcyjnym ze względów turystycznych. Rybice w porównaniu z innymi miejscowościami położonymi nad morzem charakteryzują się stosunkowo dużą zaciszą. Posiada korzystne warunki mikroklimatyczne, które wyrażają się w bardziej wyrównanych niż na sąsiednich obszarach amplitudach temperatur rocznych i dobowym dobrym nasłonecznieniem.
- Ważnym aspektem jest również usytuowanie w pobliżu drogi powiatowej w kierunku morza jak również siedziby powiatu- Kamienia Pomorskiego.
- Rybice są zaopatrywane w wodę przez wodociąg lokalny. Wieś jest zgazyfikowana.
- Mieszkańcy mają dostęp do edukacji dzięki zlokalizowanej w pobliżu Gostyniu Szkole Podstawowej oraz Gimnazjum w Świerznie. Te ośrodki edukacyjne wyposażone są w dobrej jakości zaplecze dydaktyczno – sportowe. Szkoła Podstawowa posiada małą salę sportową oraz zaplecze kuchenne. Gimnazjum mieści się w nowym budynku, wyposażone jest w salę komputerową z możliwością korzystania z Internetu. W pobliżu znajduje się boisko sportowe..
- Są tu sprzyjające warunki dla rozwoju różnych form wypoczynku, w tym szczególnie turystyki pieszej i rowerowej. Szczególną uwagę należy zwrócić na gospodarstwo agroturystyczne pani Heleny Troyberg położone we wsi Redliny. Funkcjonuje tam stadnina koni wraz z ośrodkiem jeździeckim i małą bazą noclegową.
- Walory przyrodnicze, tereny zielone przy wsi dają podstawy do rozwoju aktywizacji gospodarczej. W okolicach wsi Rybice występują obszary rzadko spotykane i wyróżniające lokalny krajobraz oraz obszary cenne przyrodniczo z uwagi na występowanie chronionych lub zagrożonych gatunków roślin, zbiorowisk roślin, miejsca bytowania i rozrodu rozmaitych gatunków fauny, skupisk starodrzewu, alei i szpalerów drzew nie zgłoszonych do ochrony pomników i inne.
- W okolicach Rybice występują rozległe tereny łąki, które powinny stanowić podstawowy ekosystem żywicielski i naturalną podstawę rozwoju gospodarczego wsi i regionu.
- Na południe od Rybic znajdują się tereny lesiste Las Sulikowski. Tereny te są bogate w zwierzynę łowną i stanowią atrakcję dla odwiedzających te tereny myśliwych zagranicznych.
- Wszyscy mieszkańcy mają możliwość przyłączenia się do sieci telefonicznej, poza tym miejscowość Rybice znajduje się w strefie obsługi telefonii bezprzewodowej.

SŁABE STRONY:

- Głównym problemem jest niskie zagospodarowanie rolnych gruntów państwowych będących w posiadaniu Agencji Nieruchomości Rolnych
- Zaniedbane w dużym stopniu urządzenia melioracyjne.
- Rolnicy dysponują przestarzałą bazą zaplecza produkcyjnego i mają trudności ze zbytem nieprzetworzonych płodów rolnych.
- Brak odpowiedniej bazy obsługi ruchu turystycznego.
- Braki w infrastrukturze komunalnej i zły stan techniczny dróg. Na terenach zabudowanych szerokość jezdni, jak również jakość dróg gminnych i powiatowych nie odpowiada wymaganym klasom.
- Brak ścieżek ekologicznych, tras rowerowych i spacerowych oraz tras dla turystyki konnej.
- Brak pensjonatów o wysokim standardzie i gospodarstw turystycznych, co między innymi uniemożliwia zakwaterowanie na terenie wsi zagranicznych myśliwych.
- Brak placu zabaw dla dzieci.
- Brak ofert dla potencjalnych inwestorów i planów zagospodarowania przestrzennego.
- Brak zachęty dla inwestorów, np. okresowego zwolnienia z opłat podatków.
- Brak terenów uzbrojonych w infrastrukturę techniczną.
- Wysoki poziom bezrobocia, w tym szczególnie wśród bezrobotnych o niskich kwalifikacjach.
- Brak przedsiębiorczości wśród osób dotkniętych bezrobociem.
- Brak bazy i zaplecza rekreacyjno-sportowego dla mieszkańców, placu zabaw dla dzieci.
- Brak również kapitału i zabezpieczeń kredytowych oraz ograniczenie możliwości wsparcia z budżetu państwa ograniczają możliwości inwestycyjne.
- Dużym problemem Rybice jest wysokie bezrobocie. Jest to związane głównie z niskimi kwalifikacjami bezrobotnych. Taki stan skutkuje m.in. patologiami społecznymi, tj. alkoholizm i wzrost przestępczości, a co za tym idzie obniżenia bezpieczeństwa publicznego.

SZANSE:

- Rozwój agroturystyki i różnych form turystyki związanej z atrakcyjnym krajobrazem, kompleksami leśnymi i położeniem nadmorskim, a co za tym idzie również rozbudowa istniejącej bazy turystycznej. Działania w tej dziedzinie mają przyczynić się do napływu turystów oraz obniżenia bezrobocia poprzez zatrudnienie w tej branży. Taka sytuacja stworzy możliwość alternatywnych źródeł zarobkowania dla rolnictwa oraz skłoni do rozwoju rynku drobnych usług, małej przedsiębiorczości i agrobiznesu. Napływ turystów zwróci uwagę ludności wiejskiej na posiadane przez nią dziedzictwo kulturowe, a co za tym idzie opiekę i odnowę często zaniedbanych zabytków.
- Zaobserwowany wysoki popyt na nieruchomości dla celów rekreacyjno – wypoczynkowych wpłynie na rozwój infrastruktury komunalnej, a także skłoni do opracowania planów zagospodarowania przestrzennego. Natomiast skutkiem stworzenia takich planów będzie racjonalne wykorzystanie budynków, poprzez ich zbywanie na preferencyjnych warunkach do celów mieszkalnych, tworzenie świetlic wiejskich i pomieszczeń dla miejscowych stowarzyszeń i organizacji wiejskich.

- Stworzenie powyższego planu przyczyni się to również do zagospodarowania zielenią terenów przydomowych, jak również parków zabytkowych.
- Aktywizacja produkcyjna i restrukturyzacja rolnictwa tj. dostosowania kierunków produkcji do wymogów rynku, unowocześnienia form organizacji produkcji, rozwoju usług, przetwórstwa, przechowalnictwa i przygotowania do sprzedaży dużych i jednorodnych partii towarowych.
- Uzyskanie środków z funduszy strukturalnych i dotacji krajowych na priorytetowe zadania inwestycyjne szczególnie na skanalizowanie wsi i poprawę stanu dróg zwiększy atrakcyjność turystyczną miejscowości i wpłynie na poprawę jakości życia jej mieszkańców. Działania związane z odnową wsi za pomocą środków unijnych dotyczą zazwyczaj wszystkiego co można objąć pojęciem dziedzictwa kulturowego wsi i poprawa warunków życia, zarówno w aspekcie materialnym i niematerialnym. Podejmowanie takich działań przyczyni się również do zwiększenia aktywności społecznej ludności wiejskiej i zacieśniania więzi międzyludzkich.
- Szansą rozwoju wsi jest współuczestniczenie w działaniach i programach realizowanych na terenie powiatu i województwa. Szczególne znaczenia ma tu realizowany w ramach Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego program operacyjny – rozwój turystyczno – rekreacyjny gminy na bazie potencjału historyczno – kulturowego. W ramach tego programu preferowane są Inwestycje w zakresie pobudzania rozwoju różnych form turystyki, które wymagają dofinansowania w ramach infrastruktury turystycznej i stałej profesjonalnej promocji. Może to być szansą do budowy ścieżek rowerowych i ekologicznych w miejscowości i jej obrębie.

ZAGROŻENIA:

- W miejscowości występuje wysokie bezrobocie. Spowodowane jest to tym, że znaczna część mieszkańców to byli pracownicy PGR, którzy obecnie utrzymują się głównie z pracy dorywczej i zasiłków z opieki społecznej. Większość z nich posiada niskie kwalifikacje zawodowe.
- Z uwagi, że produkcja rolnicza jest niskodochodowa i obarczona dużym ryzykiem związanym z rodzajem branży następuje ciągłe zubożanie społeczeństwa.
- Niż demograficzny i starzenie się społeczeństwa. To tendencja występująca zarówno w Polsce, jak i w większości społeczeństw zachodniej Europy. Zmniejszenie się liczby ludności i podwyższenie jej wieku prowadzi do osłabienia rejonu. Starzenie się społeczeństwa, a zwłaszcza spadek udziału najbardziej dynamicznych i rozwojowych roczników między dwudziestym, a trzydziestym rokiem życia, powoduje spadek mobilności społecznej. Wiadomo, że społeczeństwa biologicznie młode są dynamiczne, przedsiębiorcze innowacyjne i rozwojowe.. Natomiast społeczeństwa biologicznie stare są konserwatywne, stagnacyjne, konsumenckie i mało rozwojowe.
- Migracja młodzieży do dużych miast. Zjawisko to spowodowany jest barkiem możliwości znalezienia pracy w regionie i perspektywą poprawy i podniesienia standardu życia, a także większymi możliwościami jakie daje większa aglomeracja. Jedną z głównych przyczyn migracji jest chęć podwyższania wykształcenia i kwalifikacji.
- Rosnąca przestępczość i patologie społeczne. Spowodowana jest również głównie zubożeniem i brakiem pracy oraz brakiem perspektyw na poprawę obecnej sytuacji życiowej.
-

ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI RYBICE– WIZJA ROZWOJU WSI

<i>DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI</i>		<i>WIZJA STANU DOCELOWEGO</i>	
Co ją wyróżnia?	<ul style="list-style-type: none"> • Atrakcyjne i oryginalne szlaki turystyczne, • Walory przyrodnicze. 	Co ma ją wyróżnić?	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój turystyki i efektywne wykorzystanie w tym celu występujących walorów przyrodniczych. • Kompleksowa baza rekreacyjno – sportowa, • Odnowione i nowe szlaki turystyczne.
Jakie pełni funkcje?	<ul style="list-style-type: none"> • Jest miejscem zamieszkania ludności. 	Jakie ma pełnić funkcje?	Prócz pełnionej obecnie funkcji mieszkaniowej, wieś stanie się ośrodkiem kulturalno – turystycznym. Posiadać będzie bazę rekreacyjno – sportową.
Kim są mieszkańcy?	Mieszkańcy to głównie Byli pracownicy PGR, rolnicy i bezrobotni. Dużą grupą są również emeryci i renciści. Ludzie młodzi emigrują do większych miast w celu poprawy swoich warunków bytowych. Społeczeństwo z roku na rok ubożeje. We wsi są duże zasoby siły roboczej. Więzi międzyludzkie są słabe i ludność cechuje niski poziom motywacji do działania.	Kim mają być mieszkańcy?	Przyszłością wsi będą zintegrowani mieszkańcy, podnoszący swoje kwalifikacje i poziom wykształcenia, zaangażowani w życie wsi i jej rozwój. Dzięki silnej motywacji do pracy i działań społecznych będą nieustannie wpływać na podwyższanie poziomu swojego życia i prestiż regionu.
<i>DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI</i>		<i>WIZJA STANU DOCELOWEGO</i>	

Co daje utrzymanie?	Obecnie źródłem utrzymania mieszkańców jest praca w sferze usługowej, także renty i emerytury, zasiłki dla bezrobotnych i pomoc społeczna.	Co ma dać utrzymanie?	Źródłem utrzymania stanie się prowadzenie własnej działalności gospodarczej, praca w sektorze usługowym otoczenia rolnictwa oraz przede wszystkim turystyka i agroturystyka.
Jak są zorganizowani mieszkańcy?	Jest to wieś gminna, w której wszelkie decyzje podejmowane są przez zebranie mieszkańców i Radę Gminy	W jaki sposób ma być zorganizowana wieś i mieszkańcy?	Nastąpi rozszerzenie aktywności mieszkańców w działaniach na rzecz wsi w różnych obszarach. Poprzez organizację imprez w rozwój wsi zaangażowani zostaną młodzi mieszkańcy. Zaczną działać stowarzyszenia kulturalne i turystyczne.
W jaki sposób rozwiązują problemy?	Problemy dotyczące wsi rozwiązywane są na szczeblu administracyjnym, czyli głównie przez Radę Gminy i Wójta.	W jaki sposób mają być rozwiązane problemy?	Wzrośnie zainteresowanie mieszkańców problemami wsi. W celu ich wspólnego rozwiązywania organizowane będą z inicjatywy samych mieszkańców okresowe spotkania i zebrania wiejskie oraz spotkania z władzami gminy. Nawiązana zostanie współpraca z sąsiednimi miejscowościami, co zwiększy przepływ informacji między mieszkańcami rejonu i możliwość wykorzystania pojawiających się szans rozwoju.
DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI		WIZJA STANU DOCELOWEGO	
Jak wygląda wieś?	Wieś Rybice zachowała ulicowy charakter, domy mieszkalne i budynki gospodarcze z końca XIX wieku w większości są zdewastowane.	Jak ma wyglądać wieś?	We wsi przyłoży się dużą wagę do estetyki obejść. punktu widzenia. Dalsza rozbudowa wsi oparta zostanie na planach zagospodarowania

			przestrzennego, co przyczyni się do jej estetycznego wyglądu.
Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	Na terenie wsi i w okolicy nie ma żadnego uciążliwego przemysłu. Środowisko jest czyste, a jego zasoby są punktem wyjścia do dalszego rozwoju wsi.	Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?	Środowisko naturalne utrzymane zostanie w czystości i będzie nadal przyjazne dla ludzi i przyrody. Położony zostanie nacisk na ochronę jego unikatowych obiektów. Efektywnie wykorzystywane będą naturalne walory przyrodnicze, głównie w celach turystycznych.
<i>DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI</i>		<i>WIZJA STANU DOCELOWEGO</i>	
Jakie jest rolnictwo?	Rolnictwo we wsi opiera się głównie na dużych indywidualnych gospodarstwach – dzierżawcach, które niestety są zazwyczaj niskodochodowe.	Jakie ma być rolnictwo?	W rolnictwie zostaną zastosowane innowacyjne technologie i rozwiązania, które mają podnieść standard życia i wygodę pracy zatrudnionych. Dążyć się będzie do rozwoju głównie rolnictwa ekologicznego.
Jakie są powiązania komunikacyjne?	Wieś położona jest w dobrze rozwiniętym układzie dróg powiatowych i gminnych, charakterystyczny niebezpieczny usytuowany przystanek autobusowy.	Jakie mają być powiązania komunikacyjne?	Zapewnione zostaną regularne połączenia komunikacyjne do pobliskich miast i innych miejscowości w gminie. Polepszone zostaną nawierzchnie na drogach, co zwiększy bezpieczeństwo w ruchu drogowym i

			zapewni podróżującym wyższy standard jazdy.
Co wieś proponuje dzieciom i młodzieży?	Dzieci i młodzież mają do dyspozycji boisko sportowe.	Co wieś będzie miała do zaproponowania dzieciom i młodzieży?	Dla młodszych mieszkańców wsi urządzone zostaną ścieżki rowerowe i dróżki wędrownie, co skłoni do większej aktywności fizycznej i zdrowszego trybu spędzania wolnego czasu. Powstanie plac zabaw dla dzieci i młodzieży.

PROGRAM ODNOWY WSI – PLAN DZIAŁAŃ NA LATA 2016 – 2022

NAZWA PROJEKTU	OPIS	REZULTATY REALIZACJI INWESTYCJI	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	KOSZT
Budowa i doposażenie placu zabaw oraz ścieżek rowerowych i szlaków wędrownych				
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków				
Przebudowa drogi wraz z chodnikami prowadzącej przez wieś.				
Budowa placu zabaw wraz z ogrodzeniem				